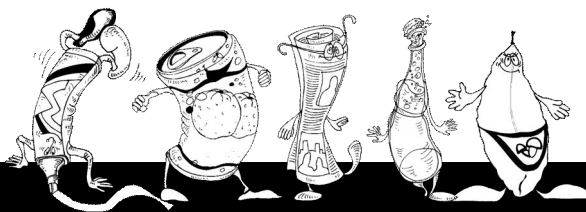
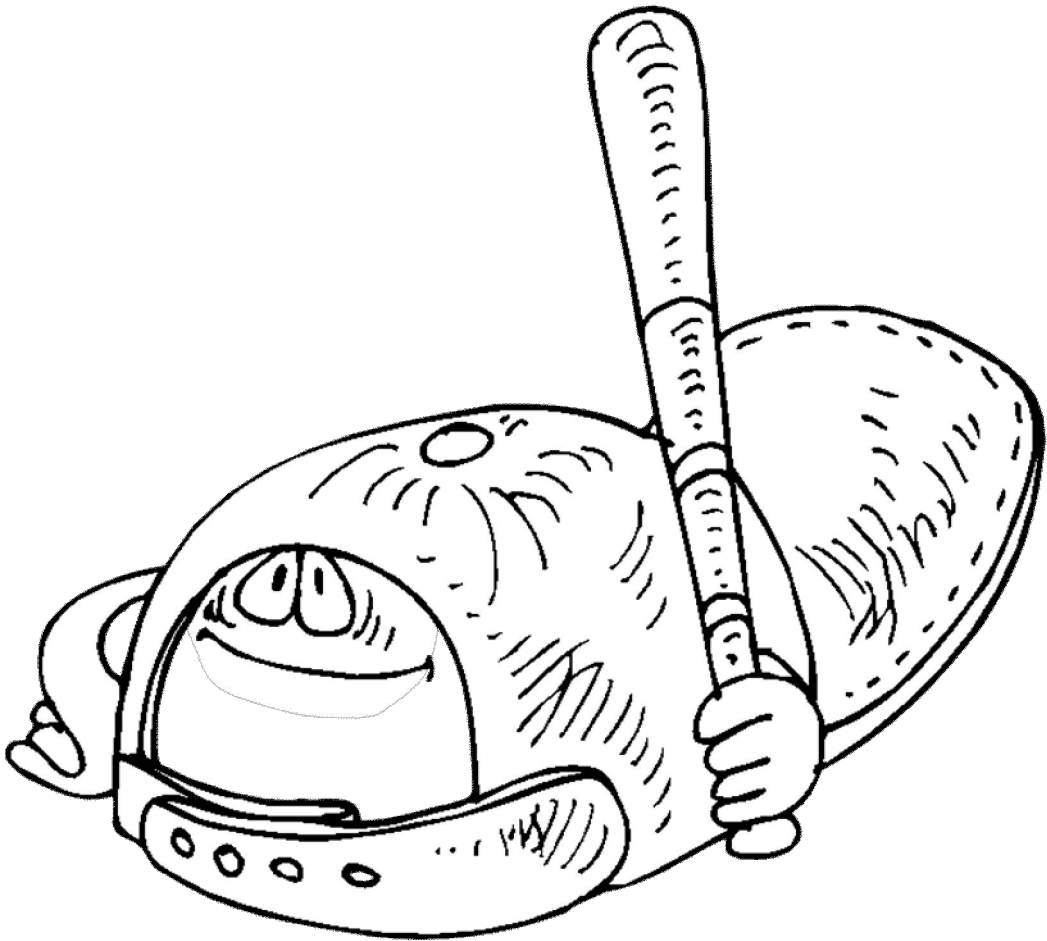

Afvalbevegters

Die

Afvalbevegters

Afvalbevegters

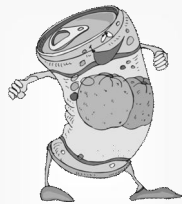
Poppespel

'n Poppespel vorm die basis van die Voorskoolse Fase- en Grondslag Fase-projek. Die probleme en oplossings wat verband hou met afvalbestuur word ervaar saam met die karakters, soos gesien deur die oë van "die familie". Deur kennismaking met en later geheg raak aan die vriendelike karakters wat "Poppies Plastike, Betsie Blikkie, Pieter Papier, Gertie Glas en Kompi Kompos" verteenwoordig, leer die familie - en die leerders - aangaande die waardevolle skatte wat dikwels in asblikke gegooi word. Die proses wat verloop van afval tot herwinning tot as laaste opsie goed beheerde storting in asgate op veilige plekke, word aangerak. Die familie en die leerders word betrek en bewus gemaak om die belangrike skatte / grondstowwe van die aarde te help red.

POPPIE Plastiek

Betsie Blikkie het 'n opgewekte en lus-vir-pret houding. Sy wil soms te veel take aanpak. Sy fokus op die 3 H's van plastiek.

BETSIE BLIKIE

Betsie Blikkie is altyd vol energie en entoesiasies. Sy dink soms dat sy sterker is as wat sy is. Sy fokus op die 3 H's van metaal.

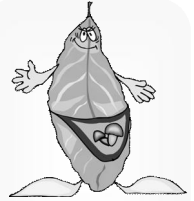
Pieter Papier

Pieter Papier is 'n baie ernstige karakter. Hy gee ons altyd die feite van die 3 H's. Hy fokus op die 3 H's van papier.

Gertie Glas

Glas is altyd besorg oor die gesondheidsaspekte. Sy is somtyds 'n bietjie hoogmoedig en snobisties. Sy fokus op die 3 H's van glas.

Kompi Kompos:

Kompi Kompos vra altyd: "Kan ek iets eetbaars daarvan maak?" Hy fokus op die 3 H's van organiese afval.

Afvalskeppers

- Papierman
- Blikman
- Plastiekman
- Verhoog van afvalprodukte

Besorgde aardbewoners

Die familie - vingerpoppies

Afvalbevegters

Toneel 1: Soektog na die geheime skat

Die interaktiewe poppespel stel leerders bekend aan al die afvalbestuur konsepte wat in die **Wise up on Waste** onderwyserspakket hanteer word. Die familie en poppe word betrek by die konsepte van afvalbestuur, naamlik vermindering (heroorweeg) van afval, hergebruik en herwinning.

Pre-Primêre en Grondslagfase

Afvalprodukte val van die verhoog af op die grond voor die leerders. Elkeen van die Afvalskeppers verskyn nou en dan in die agtergrond.

Familie: (Maak hand oop en toe sodat die familie sigbaar is vir die leerders. (voor op die verhoog)

Wat gebeur hier?

Familie: (loer oor die rand van die verhoog) Wie het al die afval hier gegooi?

(Papierman verskyn op die agterste gedeelte van die verhoog (av) . Die familie draai om – Papierman verdwyn/gaan van die verhoog af.

Familie: (Vra weer met harder stemme, terwyl hulle oor die rand van die verhoog loer). Wie het al die afval hier gegooi? (Pouse. Gee leerders die geleentheid om te antwoord.)

“Blikkiesman” verskyn agter op verhoog – familie draai om, blikkiesman verdwyn.

Familie: (Hulle vra weer met harder stemme en loer weer oor die rand). Wie het al die afval hier gegooi? (Pouse. Gee aan die leerders die geleentheid om te antwoord.)

(Plastiekman verskyn agter op die verhoog en verdwyn weer).

Familie: (Hulle vra weer met nog harder stemme en loer weer oor die rand). Wie het al die afval hier gegooi? (Pouse. Gee aan die leerders die geleentheid om te antwoord.

Pre-Primêre en Grondslagfase

Betsie Blikkie: Dele van my lê rond en bont. Kan julle my asseblief help om dit op te tel? Weet julle wat om op te tel? (Pouse) Plastiek. My lyfie is gemaak van plastiek.

Familie: Maar waar moet ons die plastiek wat ons optel gooi?

Betsie Blikkie: Kyk vir die houer met hierdie teken op. (Hou die prent van die kryt op). Waar julle ook al hierdie teken sien, onthou dit is die houer waarin julle plastiek moet gooi.

Betsie Blikkie: (Sy gooi met 'n “visstok” waaraan 'n tou met magneet vas is en tel 'n stuk metaal op). Die stuk is dieselfde materiaal as ek. Weet julle wat noem ons hierdie materiaal? (Pouse). Dit is metaal. Koeldrankblikkies word daarvan gemaak. Ek is seker julle wil my ook help om al die stukke metaal op te tel deur julle magnete te gebruik.

Familie: Maar waar moet ons die metaalvoorwerpe hou nadat ons dit opgetel het?

Betsie Blikkie: (Hou prent van koeldrankblikkie op). Waar julle ook al hierdie teken sien, onthou dit is die houer waarin julle blik moet gooi.

Afvalbevegters

Toneel 2: Hoeveel weeg dit ?

Leerders moet begin besef hoeveel rommel /afval daaglikks veroorsaak word, sodat hulle die vaste afval dilemma kan begin begryp. Hierdie poppespel sal hulle help om 'n visuele prentjie te vorm van die daaglikse volume afval wat veroorsaak word deur hulleself en hul klasmaats. Identifiseer wie afval veroorsaak. Hierdie aktiwiteit sal : "Afvalsak-Inweeg" insluit. Dit is 'n wiskunde georiënteerde aktiwiteit wat op massa fokus.

Pre-Primêre fase en Grondslagfase

Poppe / karakters sit met 'n groot sak afval voor hulle.

Pieter Papier: Kyk net na al hierdie afval!

Gertie Glas: Dit is al die afval wat gister gemaak / geskep /veroorsoak is/.

Betsie Blikkie: Wie het al hierdie afval veroorsaak?

Pieter Papier: Hulle het! (Kyk na die verhoog).

Gertie Glas: ... en hulle het (Kyk na die kinders).

Pieter Papier: Het hulle al dié afval in een dag veroorsaak!

Gertie Glas: Ja.

Pieter Papier: Een dag! Eish!

Betsie Blikkie: Laat ons kyk watter soort afval het hulle hier (kyk na die leerders).

Gertie Glas: Nee, moenie!

Betsie Blikkie: Wat makeer, Gertie ?

Gertie Glas: Julle kan nie net oopmaak en afval uithaal nie!

Betsie Blikkie: Waarom nie?

Gertie Glas: Dit is vuil en ongesond.

Betsie Blikkie: Wat moet ek dan doen?

Gertie Glas: Jy moet rubber handskoene dra en jou klere beskerm of ou klere dra.

Pre-Primêre fase en Grondslagfase

Betsie Blikkie: Sjoë, Gertie - jy is slim ! Ek het dit amper met my kaal hande uitgehaal. Dit kon my siek maak het!

Gertie Glas: (aan leerders) Wie van julle wil afval uit hierdie sak haal? Kyk, hier is "Waste buster klere " vir twee kinders.

Betsie Blikkie: Maar waar moet hulle die afval neersit?

Gertie Glas: O ja! Ons moet die tafel regkry. (Kyk na die tafel).

Betsie Blikkie: Wie van julle wil die tafel regkry?

Gertie Glas: Julle kan die tafel volpak met afval.

(Gee leerders die geleentheid om die tafel reg te kry en om " Afvalopspoorders klere" aan te trek).

Pieter Papier: Sjoë! Dit is 'n klomp afval. Kyk net al die stukke papier!

Betsie Blikkie: Kyk, daar is my nefies en niggies !

Pieter Papier: Moenie laf wees nie, hoe kan hulle jou nefies en niggies wees?

Betsie Blikkie: (met 'n hartseer stemmetjie) Dit is so, hulle is deel van my nefies en niggies. Asseblief kinders, sal julle vir die res van die klas 'n deel van my familieledes wys? (As dit nodig is vertel aan leerders dat daardie afval van plastiek gemaak is).

Pieter Papier: (aan leerders) Afvalaanvallers, aandag!

Betsie Blikkie: Pieter , jy moet eers vir die leerders vertel dat hulle waste busters is!

Afvalbevegters

Pre-Primêre fase en Grondslagfase

Pieter Papier: (aan leerders) Julle is die Waste Busters. Wie is julle? Ek kan julle nie hoor nie. Sê dit weer.

Betsie Blikkie: ... maar hoekom is hulle Waste Busters?

Pieter Papier: ... omdat hulle sal oplet wie afval veroorsaak en wie goed weggooi / mors wat ons weer kan gebruik ... en hulle stormloop!

Betsie Blikkie: Sal hulle dit net hier by die skool doen?

Pieter Papier: Nee. Hulle sal dit ook by hul huise doen, ook in hulle gemeenskappe, in openbare parke...waar hul staan en waar hul gaan !

Pieter Papier: (aan leerdres) Julle is die W B Wie is julle? Ek kan julle nie hoor nie, sê dit weer !

Betsie Blikkie: ... omdat hulle sal oplet wie afval veroorsaak en wie goed weggooi / mors wat ons weer kan gebruik ... en hulle stormloop!

Betsie Blikkie: Sal hulle dit net hier by die skool doen?

Pieter Papier: Nee. Hulle sal dit ook by hul huise doen, ook in hulle gemeenskappe, in openbare parke...waar hul staan en waar hul gaan !

Betsie Blikkie: (aan kinders) Wie is julle?
Rympie / kan soos 'n soort kreet aangeleer word / sê terwyl hul marsjeer (op die plek in die klas of verkieslik buite) :

Ons staan saam, ons sien gevaar! ons is daar om te keer, ons sal ander dit leer, waar ons staan en waar ons gaan!

Met variasies soos van toepassing - ons staan saam, ons sien gevaar! Ons sal herwin, dit maak sin!

Ons sal iets anders maak

Dit kan prettig raak!

Een dag op 'n slag

Môre begin ons weer

Knuppelsoldate, aandag!

Niks sal ons keer!

grondslagfase

Pieter Papier: Kyk net na al hierdie afval!

Betsie Blikkie: Ek wonder hoeveel dit weeg?

Pieter Papier: Maar hoeveel afval is dit?

Betsie Blikkie: (aan Graad R leerders) Is die sak afval lig of swaar? Komaan, kom probeer om dit op te tel.

Pieter Papier: Ek het julle mos gesê! Ek het gesê julle maak 'n klomp afval! (aan graad R leerders) Dink julle dit is 'n klomp afval? Dink julle ons moet minder afval probeer veroorsaak? Waarom? (pouse) Want ons is die Afval Bevegters! AB's Waste Busters. (Aan Graad R leerders)

Betsie Blikkie: (aan Graad R tot Graad 1 en 2 leerders) Is hierdie sak so swaar soos 'n steen? Kom nou, kom probeer dit optel. Hierdie sak weeg ... (vermenigvuldig die aantal leerders in die klas met 2 kg.). Is dit ligter of swaarder as jy? Komaan, kom probeer dit optel ...

Pieter Papier: Ek het julle mos gesê! Ek het gesê julle maak 'n klomp afval! (aan graad R leerders) Dink julle dit is 'n klomp afval? Dink julle ons moet minder afval probeer veroorsaak? Waarom? (pouse) Want ons is die Afval Bevegters! AB's

Waste Busters.

(Aan Graad R leerders)

...

Afvalbevegters

Toneel 3 Bronne van afval en hergebruik daarvan

Leerders moet begryp dat alledaagse items van ander grondstowwe gemaak is. As hulle die beginsel snap, sal hulle meer waardering hê daarvoor dat afvalprodukte 'n waardevol hulpbron van daardie grondstowwe is.

Mense dink verskillend oor dieselfde item. Dit is veral duidelik wanneer hulle na afvalprodukte kyk! Leerders sal agterkom dat wat een persoon as "gemors" beskou, deur 'n ander as 'n "nuttige skat" beskou sal word. Leerders sal praktiese voorbeelde getoon word.

Pre-Primêre fase en Grondslagfase

Al vyf karakters sit met voorwerpe voor hulle.

Betsie Blikkie: Hello maats. (Bottel voor haar. Kan julle nog onthou waarvan die bottel gemaak is? (plastiek)

Betsie Blikkie: (blikkie voor haar) Kan julle nog onthou waarvan die blik gemaak is (metaal)

Pieter Papier: (koerant voor hom) Kan jy nog onthou waarvan dit gemaak is? (papier)

Gertie Glas: (glashouer voor haar) Kan julle nog onthou waarvan dit gemaak is? (glas)

Kompi Kompos: (bord met vrugte) Ek is so honger! Hmmm, dit is lekker! Maar wat gaan ek met die skille en klein stukkies wat ek nie wil eet nie, doen? O ja, ek kan dit mos op die komposhoop gooi!

Betsie Blikkie: Kyk hierso! Ek het dit gemaak van hierdie plastiese bottel (wys leerders haar versierde bottel of nuwe voorwerp). Weet jy wat dit is? Dink jy jy sal ook so iets met die hulp van jou onderwyseres kan maak?

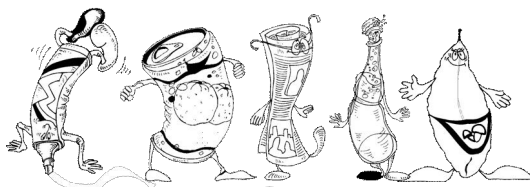
Betsie Blikkie: Kyk wat ek van hierdie blikkie gemaak het! (wys leerders haar nuwe voorwerp). Weet julle wat dit is? Ek is seker julle kan ook so-iets maak.

Pieter Papier: Kyk hierso! Ek het dit self gemaak! Weet jy waarvan dit gemaak is?

Gertie Glas: Kom kyk hoe ek hierdie bottel versier het. Ek gaan dit vir iemand present gee.

Kompi Kompos: Sien julle hoe mooi my plant groei? Ek het dit van die kompos gegee wat ek self gemaak het.

Pieter Papier: Ons is almal gemaak van verskillende materiale. Kan julle nog onthou wat julle met ons moet doen as jul ons sien rondlê of wanneer jul ons nie meer wil gebruik nie?

Afvalbevegters

Pre-primêre Fase school and Grondslagfase

Pieter Papier: Niemand wil my meer lees nie. Ek lê orals versprei. Weet julle waarvan ek gemaak is? Pouse. Papier. My lyfie is van papier gemaak).

Familie: Maar waar moet ons die papier gooi as ons dit opgetel het ?

Pieter Papier: Kyk vir die houer met hierdie teken (Hou die teken met die koerant op). Oral waar jy dié teken sien kan jy verseker wees dat koerante en papier in die houers gegooi kan word.

Kompi Kompos: Kyk, wat lê daar? Dit is die binneste van 'n appel.

Familie: Ons moenie kos op die vloer gooi nie, maar wat moet ons dan met skille doen?

Kompi Kompos: Let op waar die komposhouer staan. Dit sal hierdie teken op hê. (Wys die prent van kompos).

Gertie ? Glas: Is dit deel van my lyfie? Ja, dit is mos. Stukkies glas.

Familie: Ons kan dit nie optel nie, dit kan gevaarlik wees!

Gertie Glas: Hoekom? Wil jy sê dat ek gevaarlik is?

Familie: Dit kan 'n mens sny. Ek is seker jou onderwyser sal jou help om dit op te tel.

Gertie Glas: Let op vir die houer met hierdie teken daarop. (Hou die teken vir glas op). Waar jy ookal hierdie teken sien, kan jy weet dat glas in daardie houer of drom geplaas kan word.

Familie: So ja, nou is dit skoon en netjies nes ons daarvan hou!

Afvalbevegters

Toneel 4 Wees 'n Rommelritser (Litter Quitter)

Een manier waarop mense van afval ontslae raak, is deur dit sommer net weg te gooi iop die grond, in die water of op die sypaadjie. Leerders leer op 'n praktiese wyse van probleme van afval in die omgewing deur deel te neem aan 'n afval opruiming. Die aktiwiteite wissel van 'n collage /pakprent te maak en uit te stal tot by deelname aan 'n kompetisie tussen spanne om die meeste afval op te tel.

Hierdie aktiwiteit sal binne en buite die klaskamer geskied.

Pieter Papier: Hello, kinders. Ek is baie hartseer vandag.

Betsie Blikkie: Hoekom Pieter? Wat is verkeerd/fout?

Pieter Papier: Toe ek vanoggend die kinders kom besoek het, het ek papiere sien rondlê.

Betsie Blikkie: Ag Pieter, moenie huil nie. Ek is seker die kinders sal ons vinnig help.

Pieter Papier: Wat moet hulle doen, Betsie?

Betsie Blikkie: Hmmm (dink). Wie is julle nou weer? (kyk na die kinders). O ja, julle is mos die Afvalbevegters.

Pieter Papier: Ja, hulle is die Waste Busters!

Betsie Blikkie: (aan kinders:) Ek wil hê julle moet uitgaan en al die afval/rommel wat buite rondlê, gaan optel en dit na die klas toe bring.

Pieter Papier: Ja, gaan en wees Rommel Ritsers! .

Tel rommel op

Op die wysie van "If Your Happy And You Know It".

- As jy 'n stukkie rommel sien, tel dit op.
- As jy 'n stukkie rommel sien, tel dit op.
- Jul sal die wêreld 'n beter plek maak
- As jul al die rommel optel.
- As jy 'n stukkie rommel sien, tel dit op.

Tel my op:

Op die wysie van "I'm A Little Teapot".

Tel my op

Sit my in die asblik

Of herwin my.

As jy dit doen

Maak jy die aarde mooi

Vir jou en vir my!

Kyk na die visdammetjie vol slym

Help om dit skoon te maak,

Jy sal meer bly gesiggies sien,

Oral waar jy gaan,

Jy sal die aarde nog mooier

Maak as tevore.

Jy sal selfs hoor hoe dit sê

"Dankie!"

Afvalbevegters

Toneel 5

Herwinning...

'n Meer aanvaarbare en effektiewe metode om ontslae te raak van afval is herwinning. Hierdie liedjie maak die leerders bewus van die herwinning van glas, blikkies, papier en plastiek. Kinders leer die waarde van herwinning, watter materiale herwinbaar is en hoe om die afval te sorteer vir herwinning. iskundige berekenings en aktiwiteite wat grafieke en rekordhouding behels is ingesluit vir die hoër grade van die Intermediêre Fase.

Herwinning vir ons Aarde

Op die wyse van "Mary had a little Lamb"

Betsie Blikkie: (sing vir die kinders)

Hoor die blikkies kraak, kraak, kraak, kraak, kraak, kraak, kraak, kraak, kraak, kraak

Hoor die blikkies kraak, kraak, kraak, herwin vir ons aarde!

Betsie Blikkie: Kom kinders, laat ons sing...
Die blikkies kraak, kraak, kraak...

Gertie Glas: (sing vir die kinders)

Hoor die bottels rinkel-klink, rinkel-klink, rinkel-klink, Hoor die bottels rinkel-klink, Herwin vir ons aarde!

Gertie Glas: Kom kinders laat ons sing...
Hoor die bottels rinkel-klink, rinkel-klink...

Pieter Papier: (sing vir kinders)

Hoor papiere girls, girls, girls
Girls, girls, girls! Hoor papiere girls, girls, girls
Herwin vir ons aarde!

Pieter Papier: Kom kinders laat ons sing...
Hoor papiere girls girls girls ...

Toneel 6

Asgate toe

Nadat ons geden het wat ons kon om afval te verminder, te hergebruik en te laat herwin is daar steeds afval oor. Leerders leer dat sommige van die oorblywende afval kan gebruik word om kompos van te maak.

Gebruik items van toneel 3.

Kompi Kompos: Waarom is julle almal so hartseer?

Gertie Glas: Al ons niggies en nefies gaan na die asgate toe geneem word. (Items wat in toneel 3 gemaak is, staan voor hulle).

Betsie Blikkie: (aan kinders) Dink julle almal van hulle moet na die asgate/stortingsterrein toe geneem word?

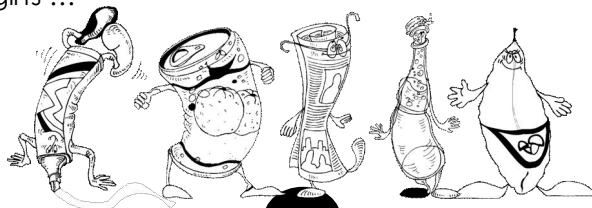
Kompi Kompos: Waarom nie?

(moedig die leerders aan om te sê: sodat ons die items weer kan gebruik)

Gertie Glas: Wat sal julle weer gebruik?

Gertie Glas: Ag nee! Hier kom die vulliswa!

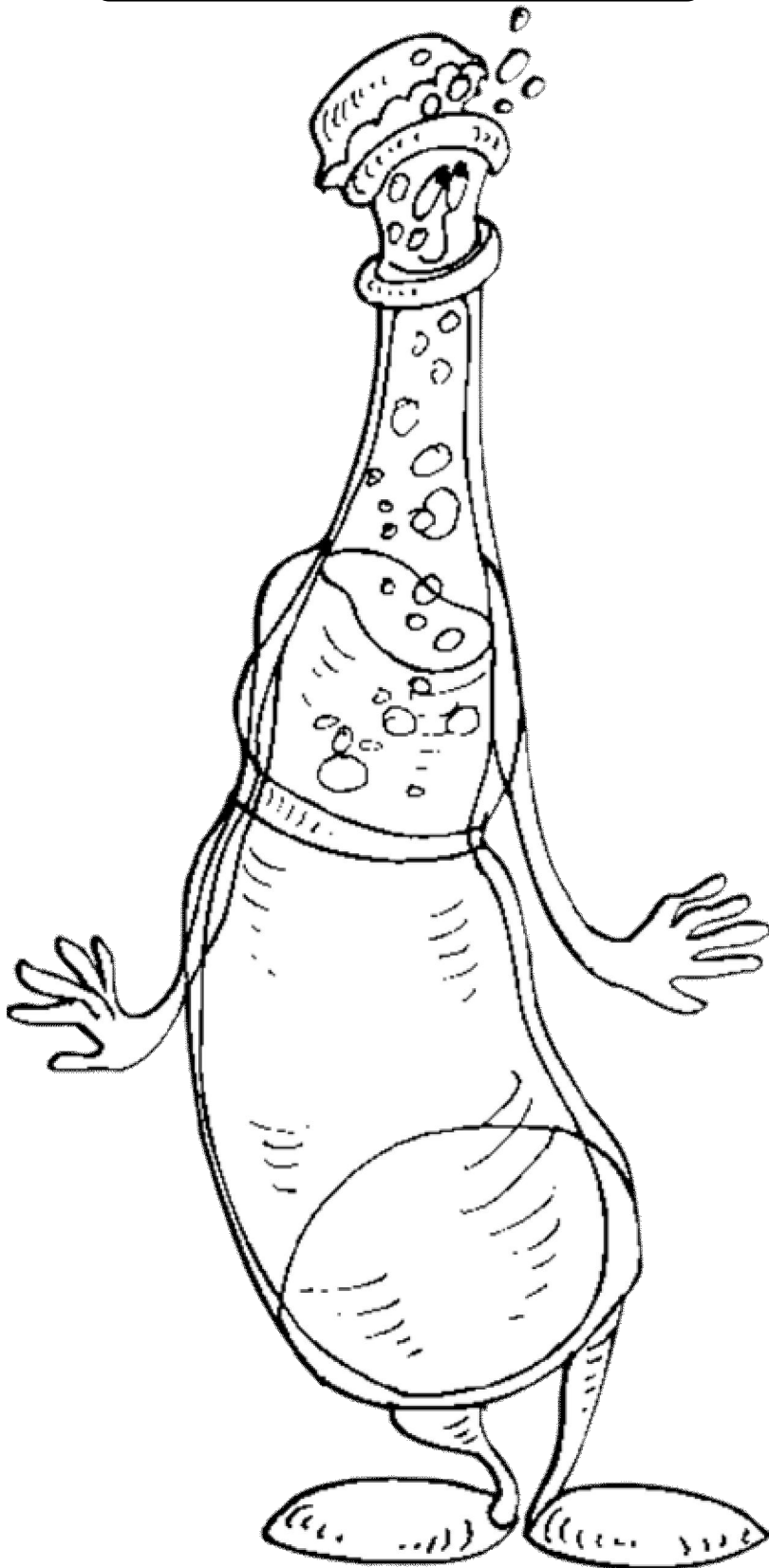
Betsie Blikkie: Help! Hulle gaan ons wegry!

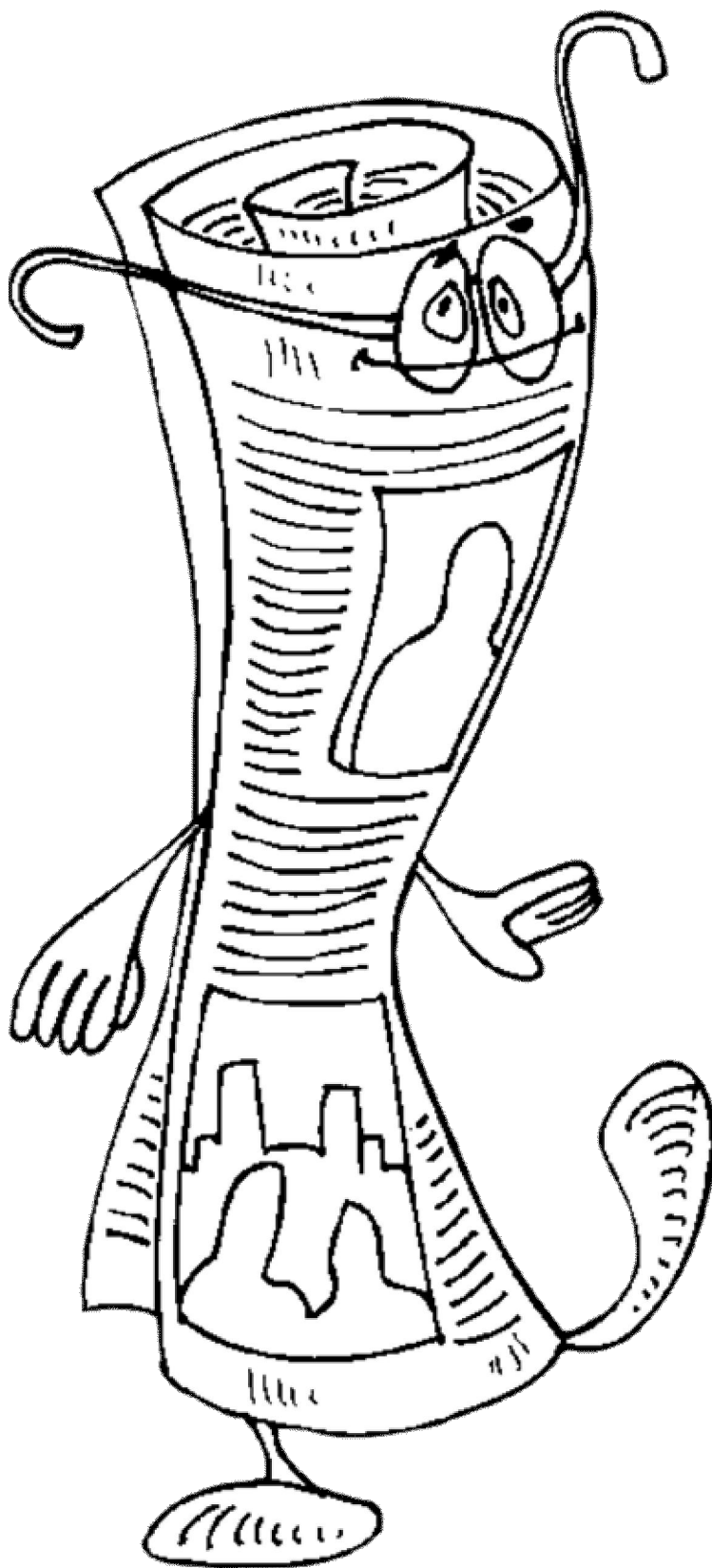
Afvalbevegters

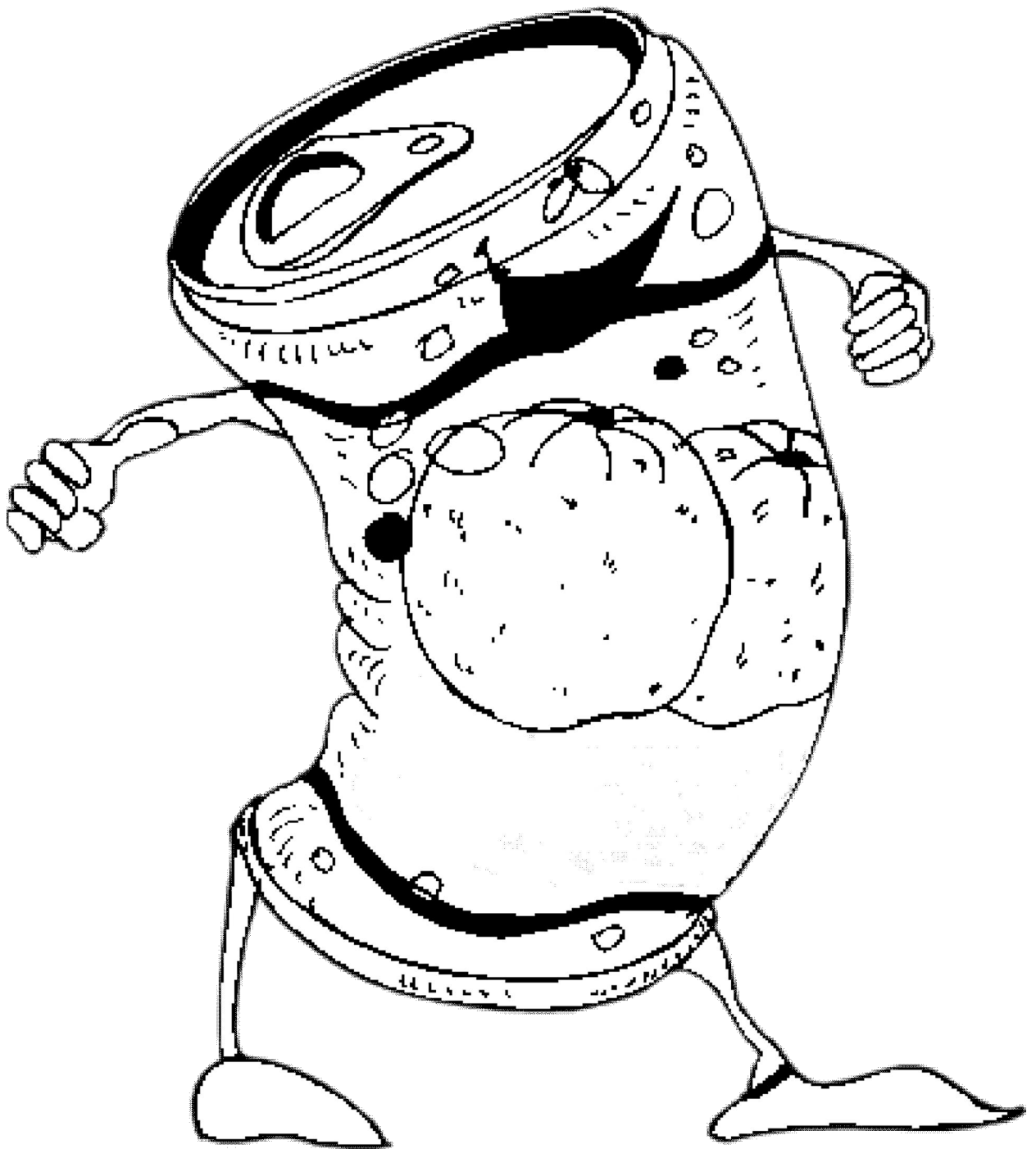
Afvalbevegters

Afvalbevegters

Afvalbevegters

Afvalbevegters

